Quelle: http://manuscripta.at/?ID=452
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

parentibus pecuniae edibilia et potabilia. Et de accipientibus ab eis, promittentibus vel consentientibus. Item de seruitoribus occulte pecuniae furantibus aut habentibus occulte de rebus domini tenentur eam ad restituendum et amplius sibi superfundit aqua, et damnum insecutum tenetur ad restituendum totum damnum. Item de procuratoribus et procuratrixibus qui praebent carnes alienas dat sine licentia vel qui dicunt carnem emisse dum pecunia veniendo et furando. Item omnes seruos mechanicos, praeque qui capiunt maiora ab aliis, vt fertur panem, carnem, et si furantur tum, quam si rationalis vnus furetur, esset a suam voluntate obligatur ad restituendum. Item vinea tores ligomente fraudulenter quantes vt praebit messia. Zo trahitur ex predictis quod mulieres adulterae quae capiunt per adulterium viros ignorantibus et mittunt eos sub expensis talium patrum, quae non sunt veri patres, fiunt extra praeceptum de furto. Et plus peccat quam succedunt in bonis cum certis pueris legitimis quia illa mulier damnificat maritum de iure bonis fecit istum illegitimum filium et non verum heredem. Quatenus alios filios eiusdem maritum iniuste aut non habili pro hereditate sine et tenetur ad restituendum. Sed pro quo modo cum ista mulier teneatur custodire famam suam et sic adessent primum a offensu relaxare teneantur. Doctores dant varios modos, sum diversis iustitiae occultes. Hoc tamen dicit Sotto quod si ista mulier dum laborat quantum in se est vt hereditas reddatur vero heredi per alterum sit illegitimum religiosum ipsum vel promotum ad beneficia ecclesiastica. Quod si non potest assistere fiunt sibi pale vt addendo alteri de dote sua cum quantum potest admittit pudendo sibi de honesto statu. Qto trahitur ex dictis. Qui dilatant agros suos vicinia ortos vltra metas positas vsurpando sibi de terra alterius preter notabile damnum tam sue possessionis peccat pluries furti et tenetur ad restituendum non solum fundi sed etiam fructuum preter. Aut quos praepisset dum rei ita possedisset. De ductis expensis et fructibus excolendi vel colligendi vnde tales maledicuntur in scripturis. Unde de in scripturis deuteron. xi. maledictus qui transferit terminos proximi sui. Et furando prem possessionis puro sub. Ad istum casu possent addi infiniti

casus vsure. Vsuraio enim desertur fur et tenetur restituere quicquid vltra sorte illicite accepit. Et quo qui tenet spiritum pro pecunia et mutuo dederit castra villas domos vineas agros prata deducte expensis quas annatim per istarum rerum seruatione spendat tenetur alios fructus restituere, vel defalcare in capitulis, alias fit in statu damnationis, et manifestam vsuram committit et prem mortale. Ali qui tri excusant si dno feodi feodum sibi impugnorum tenet a suo feodatario per iste fructus possit sibi retinere. Sed non video cur huic quia simpliciter feodatario et pietas sum quid qui dum volt habere illud et seruicia dno suo reddere et impedere vno cum offensu dni pte vendere. Ex quo patet quam decipiuntur putantes sibi licere et licite recipere redditus siluarum et domorum quia ipse erat licas nouas in quibus contingit per hoc sit de voluntate dni obligatus et tamen non exhibet licas prilegia que obligant obligantes se puto quod non sit cautum tales licas dare quia hoc est seruare vsuram in peto. Idem iudicium est de ipso qui habet impignoratas siluas castra decimas ecclesiarum quae pertinent sed ad diuum altos exaltatorum et dilatatorum et pauperum oblatorum. Et est primum vsure incipitur per hugo di ista impedunt. Qto trahitur ex dictis. Et officiales domorum vt iudices camerarii scriptores, pecuniarum mutatores et vocatione mutantes vel plus computates iusta summa furantur et peccant extra preceptum de furto. Duo aliquid testium domorum suorum apud eos maxime stiet. Et octo assentientes et consentientes eis item sicut seruii et famuli et famulae qui mittuntur ad fora vel vias minus laute oblatum iuxta dnis si seruent. Sed dicetur quia preter vbi sicut si mulier habet virum publicum. Et celat aliquid de rebus suis iudicio phibitorum viri. Pndet quidem. Qu. Si vxor bona fide fecit vt sit sibi et viro de hoc quod celauit per commodo suis per uideat non peccat. Nec tenetur viro dicere recipienti quod ei oia tradat quia ei oia dandendo daret quasi gladium furiosi. Secus autem si si dolose ex tam radice. Si quis habet stipendium ad aliquod opus faciendum si negligit vxorem dum sui et admittit damnum non potest bo oblia stipendium totum retinere et cum hoc obligatur damna per ipsum negligentia incurrere. Sexto peccat qui preceptis de furto testamentorum quia eleosinas et alia legata non assignant quibus ex testamento assignanda sunt